

**Disputatio inauguralis medica de herpete ... / subjiciet Christophorus
Erasmus Gockelius ... Anno M. DC. XCV.**

Contributors

Gockel, Christoph Erasmus, active 1694-1695.

Publication/Creation

[Altdorffii] : Excudebat Henricus Meyer, [1695]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/wk2ywmwt>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

DISPUTATIO INAUGURALIS MEDICA
De
HERPETE,

Quam
CONSENSU & AVCTORITATE
GRATIOSISSIMÆ
FACULTATIS MEDICÆ
IN ALMA NORICORVM VNIVERSITATE
ALTDORFFINA

pro
LICENTIA
SUMMOS IN ARTE MEDICA HONORES,
IMMUNITATES ATQVE PRIVILEGIA DOCTORALIA
ritè adipiscendi,

Publico Eruditorum Examini
subjiciet

CHRISTOPHORVS ERASMVS
GOCKELIVS,
Ulmenfis.

Ad d. 1. Martii, Anno M. DC. XCV.
horis locoq; consvetis.

Excudebat HENRICVS MEYER,
Acad. Typogr.

ILLVSTRISSIMO ac GENEROSISSIMO

S. R. I.

L. BARONI ac DOMINO,

DOMINO

CHRISTOPHORO
ERASMO,

L. BARONI à RACKNIZ,

Dynastæ in Perneck, S. Ulrich, Ober-
Marpurg, & Ober-Kinberg, Domino in Hauns-
heim, Bergenweiler, Brunnen & Dorn-
dorff &c. &c.

SERENISSIMI ac CELSISSIMI

ELECTORIS PALATINI RHENI

CAMERARIO

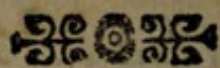
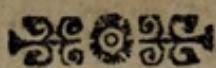
SPLENDIDISSIMO,

Domino suo maximè gratioso.

S.

ILLVSTRISIME ac GENEROSISIME
Domine L. BARO,
Domine gratiosissime.

QUòd Divina favente gratiâ, post navatam in Tubingenſi & hâc Altdorffina Univerſitate ſtudio Medico operam, hocce ad exoptatum finem perducere potuerim, & Ampliſſimæ Facultatis Medicæ conſenſu atqve decreto, poſt exantlata felici ſucceſſu Examina, ad exhibendam Diſputationem Inauguralem admiſſus fuerim, id omne TIBI Illuſtriſſime ac Generoſiſſime DOMINE L. BARO, Patrone ſumme, Tuæq; beneficentiſſimæ liberalitati debeo, qva mihi jam per aliquot annos frui licuit, non ſolùm in Stipendii Geizighoferiani (cujus DOMINI FVNDATORIS memoria ſit in benediſtione) benigniſſima collatione, ſed & incomparabilis Tui theſauri, & pretioſiſſimorum pignorum Croëſi divitiis longè anteferendorum, Per-Illuſtrium videlicet & Generoſiſſimorum FILLORVM, liberalibus artibus ac virtutibus indefeſſo molimine operam navantium, curæ meæ & inſpectiõni commiſſione, ac mediante hac gratiâ ad facienda cum ipsis itinera, nec minùs ad ulteriores majoresq; in arte Medica hinc inde faciendos proſectus, multorumq; Doctiſſimorum ſimul ac Celeberrimo-
rum

rum Virorum favorem, amicitiam, familiaritatem, & experientiam comparandam, occasione subministrata exoptatissimâ: Quapropter ut aliquod saltem devinctissimi animi mei existeret *πικνήμελον*, Disputationem hanc meam Inauguralem Tibi DOMINE GRATIOSISSIME offero, dedico, consecro, Tibique, ac Per-Illustribus & Generosissimis FILIIS, omnem fidem, integritatem, & candorem, in horum præcipuè, quantum in me erit, procuranda & tuenda bona valetudine ac vitâ, avertendisq; incommodis & periculis, sanctè polliceor, spondeo, juro; quod ipsum etiam opere, & si necessitas postularet, sanguine contestari, pro viribus contendam. Ceterum DEVM Ter Optimum Maximum seriis meis obsecro precibus, ut Te Illustrissime & Generosissime DOMINE L. BARO, cum tota Illustrissima stirpe, vitæ longævitate, aureæ pacis restauratione, prosperæ fortunæ affluxu, corporalibus item spiritualibusq; bonis atqve donis beare ac cumulare perpetuò velit.

ILLVSTRISSIMO ac GENEROSISSIMO

Domino L. BARONI,

Domino ac Patrono meo Summo
submissè colendo,

Devotissimus cliens

CHRISTOPHORVS ERASMVS GOCKELIVS,
Med. Cand.

J. J.

P R Æ F A T I O.

Hippocrates in Epistola ad Damagetum, hominem totum ex natiuitate morbum esse, dum educatur inutilem, & alienum auxilium implorantem; dum crescit, proteruum, insipientem, pedagogo opus habentem; dum in vigore, audacem, dum crescit miserabilem, ubi labores suos imprudenter recolit ac jactat, ex maternis enim uteri inquinamenti talem prodiisse, olim scripsit. Quæ Hippocratis verba quauquam in sensu morali præcipue intelligi debeant, sicuti ex contextu lectori patebit, nihilominus in sensu etiam Medico accipi, hincq; totus ex natiuitate morbus, & ex uteri inquinamenti talis prodiisse, dici poterit: nec enim

enim internas solum corporis partes omnes & singulas multiplexprehendit morbus, quin & externas idem occupat, adeo ut Eustachius Rudius de affectibus externarum corporis partium libros VII. elaboratos luci publicae dederit; hos vero inter molestus quia satis est & turpis Herpes, eapropter post exantlata examina solennia ex Decreto Gratosissima FACULTATIS MEDICÆ in hac Alma Noricorum Altdorfina, eundem affectum in presente Disputatione Inaugurali descriptum publicae ventilationi exponere mecum constitui. Faxit Divinum Numen, ut negotium hoc cedat in Ter Sancti ejus nominis gloriam, & proximi salutem feliciter!

THESIS. I.

HErpes seu Herpeton, à verbo Græco ἑρπεῖν, & à Latino serpere serpigo, aliàs formica corrosiva, sive ignis facer Celso dictus, est inflammatio Erysipelacea in habitu corporis exteriori, cum pustulis hinc inde serpentibus & sese attollentibus pruriginosis, vel ulcusculis interiora versus rodentibus, à sero acri bilioso, falso, plus minus viscido, ad glandulas subcutaneas deposito, indeq; ad cutem cuticulamq; diffuso enata.

II.

Habeturq; duplex, nempe vel miliaris sive *κέρχελας* *έρπης* in quo conspiciuntur pustulæ plures instar seminis milii cuticulam in vesiculas attollentes, & exasperantes, vel exedens *έρπης* *έξιόρμω* Græcis denominatus, Galeno absoluto nomine Herpes, & barbaris quibusdam ut Valesco, Herpestiomenus, notante *Petro Foresto Observat. Chirurg. lib. II. Observ. V.* in Scholio, ad interiora vergens cutemq; ipsam, imo carnem subiectam proximam, erodendo exulcerans & depascens: Addunt nonnulli veluti tertiam speciem illam, quando Herpes medium corporis truncum instar Zonæ, juxta ambitum diaphragmatis interiorem cingit, quæ eapropter à Plinio Zoster, à Scribonio Largo Zona appellatur.

III.

Morbum igitur constituit Herpes complicatum, ex intemperiei, magnitudinis auctæ, solutæ unitatis, ac superficie morbo compositum; respectu quippe inflammationis Erysipelaceæ ad intemperiem calidam, respectu conjuncti tumoris ad auctam magnitudinem, respectu pustularum pruriginosarum cuticulam attollentium & exasperantium, ad morbos superficie, deniq; respectu erosionis & exulcerationis ad solutæ unitatis morbos, Herpes referri potest.

IV.

Subiectum morbi diversimodi sustinet cuticula cum corpore reticulari, cute & carne proximâ, utpote quæ in Herpete exedente depasci solent: Causæ verò subiectum glandulæ subcutaneæ & extremæ vasculorum fluida catholica advehentium hucusque exporrectæ propagines

dici debent : emundtorium siquidem sanguinis universale integumenta corporis recte statuuntur, ob impedimenta enim vasorum, fibrarum, & pororum transeuntibus sequestrandis facilis mora hic necitur, prout *anex-*
Co, edoctus sum à *Speculatissimo Facultatis Medicæ h. t. De-*
cano, Viro Præ-Nobilissimo, Amplissimo, Excellentissimo &
Experientissimo D N. D. MAURICIO HOFFMANNO,
Med. D. & Prof. Primario celeberrimo, Sereniss. Elector. &
Marchion. Brandenburg. atq; Duc. Wirtemberg. ut & Reipubl.
Noribergens. Archiatro summè merito &c. Domino Patrono
& Præceptore meo ad urnam usq; de venerando, Sciagraph.
Morbor. Contagiosor. Diss. XXXVIII. th. I. & 2.

V.

Causa proxima existit serum acre biliosum falsum plus minus viscidum, id est particulis lentis, pituitosis viscidisque permixtum, quod dum à sanguine in glandulis subcutaneis deponitur, deinde ulterius sese diffundit, & quidem si tenue fuerit seu ichorosum versus extimam cutis & cuticulæ superficiem tendens, trajectisque cutis meatibus laxioribus, sub cuticulæ poris arctioribus coërceatur, hanc in vesiculas attollit plurimas, & Herpetem miliarem parit; si verò magis extiterit viscidum, ob lentorem in glandulis subcutaneis diutius detentum, subsistens, ex longiori morâ majorem acrimoniam acqvirens, Herpetem erodentem, serum sive exedentem gignit; utrumq; autem recentes chyli affluentes particulas pervertit, atque noxiâ acrimonia falsa corrumpit, vel etiam lentore nocivo involvit, adeoq; per fermentationem quasi contagiosam sese multiplicat, sicque diathesin morbosam satis pertinacem relinquit.

VI.

Causa antecedens quærenda est, in discrasia sanguinis & feri acri biliosa falsa, temperamento Cholerico-ichoroso, vel cholerico-pituitoso vitio hæreditario, ætate fervida juvenili, vel frigida senili.

VII.

Præterea autem symbolum morbificum hûc conferunt causæ procatarticæ, nimirum aer fervidus & æstuans, serum acre biliosum fundens & ad habitum corporis exteriorem per pororum & meatuum in glandulis inductam relaxationem evocans; cibi acres falsi, aromatibus nimium conditi, fumo indurati, casei antiqui effusus, potus vini generosi vel sulphurati, abusus Spiritus vini, motus corporis vehementior, vigiliæ pertinacissimæ, excernenda per transpirationem insensilem, sudationem, menses, hæmorrhoides, intermissam scarificationem consuetam, fonticulorum occlusionem &c. retenta, denique ira, mœror, curæ graves, & similia animi pathemata massam sanguineam exasperantia, vel ad stagnationem & lentorem pituitosum plus minus acrem eundem disponentia.

IX.

Progredior ad Signa Diagnostica, quæ facile colliguntur dum Herpes in sensus externos incurrit: quod ergo primum attinet Herpetem miliarem, talis cognoscitur ex pustulis in summa cute exiguis milio similibus, & sæpè prioribus sanescentibus novis subnascentibus, & serpendo sese diffundentibus, atque cum rumpuntur liquorem, inter saniem & pus medium stillantibus; porro loci affecti colore ex rubicundo & pallido misto.

Herpes autem exedens parva serpentinaque ulcera præ se fert, & foramina multa quæ tamen ultra cutem ut plurimum haud progrediuntur; quandoque tamen altius penetrant; Siquidem juxta *Cornelium Celsum* ulcus, quod ἑρπητα ἐσίωμον Græci vocant, celeriter serpendo, penetrandoque usque ossa corpus vorat: id ulcus in æquale est cæno simile, inestque multus humor glutinosus, odor intolerabilis, majorque quam pro modo ulceris inflammatio.

IX.

Præterea autem Herpetem ab Erysipelate exulcerato distingvere oportet, cum affinis similitudo utrumque intercedat affectum; id quod fiet, si attendamus, erysipelas conspicuâ defluxione derepente emergere, Herpetem verò sensim multoque tempore nec conspicuâ fluxione efflorescere; Herpetis pustulas magis aridas existere, iisque ruptis paucam vel nullam materiam affluere; ex erysipelate exulcerato multam humiditatem, & pus & saniem egredi, Herpetem pruritu, erysipelas verò dolore & ardore torquere; erysipelati semper febrem esse conjunctam, & breviter ac spontè aliquando solvi, contra Herpeti non adesse febrem, & diuturnam Herpetis semper curationem existere.

X.

Prognostica quod concernit signa, *Hippocrates Cous Prædictorum I l. XXI. 4. edit. Linden.* De illis hæc elocutus est: οἱ ὃ ἑρπητες ἀκινδυνότατοι πάντων ἐλκείων ὅσα νέμεται, δυσπαύλακτοι ὃ μάλιστα, κατὰ γὰρ τὰς κρυπλὰς καρκίνους. Herpetes autem minimè omnium ulcerum, quæ depascendo proserpunt, periculosi sunt, verum maximè difficulter submoveri possunt, quemadmodum cancri occulti:

Quæ

Quæ Romanus Hippocrates Celsus de re Medic. lib. V. cap. ultim. similibus expressit verbis; omnis sacer ignis, ait, ut minimum periculum habet, ex his quæ serpunt, sic prope difficillimè tollitur. Et omninò rem ita sese habere confirmat experientia, in subjectis præsertim cachecticis & scorbuticis, ubi ob recrementorum acriorum salinorum copiam, & majores ad partes affectas affluxum, ulcera diuturna succedunt, difficillimè curanda.

XI.

Præmissis nunc illis, quæ ad theoriam hujus affectus erant necessaria, ad curationem nos accingimus, quæ ad sequentes dirigenda est indicationes: primò ut seri acris biliosi falsi plus minus viscidì ad glandulas subcutaneas cutem & cuticulam tanquam partes præcipuè affectas futurus affluxus inhibeatur, secundò quicquid ejusdem ad partes affectas jam affluxit evacuetur & corrigatur; tertio pustulæ & ulcera inde enata consolidentur & sanentur.

XII.

Primæ indicationi præter præsidia diætetica, sub calcem hujus dissertationis recensenda, conveniunt evacuantia, tam Pharmaceutica quàm Chirurgica; & inter pharmaceutica quidem in robustioribus inordinato victui & crebriori repletioni deditis, aut bilem volatilem superiora versus vergentem sentientibus, vomitoria e. g. Aq. benedict. Ruland. ♀ Emet. Mynsicht. Syr. Emet. Salæ, Oxysacchar. emet. Ludovic. Sapa vomitoria Sylvii, Gilla Theophrasti sive vitriolum vomitorium &c. præmissis, si in ventriculo quoque adfuerit lymphæ viscida, tenax, præparantibus, incidendi & resolvendi facultate præditi.

XIII. Ei-

XIII.

Eidem verò indicationi quoq; respondent purgantia, & quidem si serum biliosum tenue, minusq; viscidum fuerit, blandiora, e. g. Syrup. rosar. solitiv. simpl. & de Ambubeja dictus, Syr. de cichorio cum rhabarb. Extract. rhabarb. Elect. Cholagogon Sylvii, pillulæ angelicæ, pill. de fumar. pillulæ de rhabarb. pillulæ de ꝑro Qvercetan. &c. Extract. Cholagogon ejusdem &c. serositatis enim supernatantis natura ita est comparata, ut levioribus pharmacis facile cedat & evacuari queat, prout eruditissimè demonstravit *Magnificus Univers. p. t. Rector, Vir Præ-Nobiliss. Ampliss. Excellentiss. & Experientissimus DN. JACOB. PANCRATIVS BRVNO, Phil. & Med. D. hujusq; Profess. Publ. famigeratissimus, DN. Patronus & Præceptor omni observantia colendus*; si verò serum biliosum magis viscidum fuerit, præmissis, vel usus tempore, demum admixtis digestivis idoneis, paulò fortiora, e. g. Extractum Catholicum Augustanor. Extract. panchymagogon Crollii, pill. Cochiae, pill. ꝑeæ Bontii, Elect. de succo rosar. scammon. ad æß. & ultra cum Aq. Cichor. mediante trituratione in emulsionis formam redactum, & propinatum, resina Jalapp. ad æß. in ꝑ anisi vel electivæ Matthioli soluta, & dulcis stimuli loco pillulis aloëticis permixtus.

XIV.

Inter Chirurgica autem præsidia huc conferre poterint, Venæsectio, aut scarificatio, si utriqve patientes lassveti fuerint, aut fonticuli inustio, aut hirudinum venis sedalibus facta admotio, aut extremâ urgente necessitate, sicubi serum viscidum extiterit, etiam tentanda salivatio Mercurialis per inunctionem unguinosorum Mercurio vivo

vivo permixtorum, juxta receptam methodum institutam; hujusmodi siquidem auxiliorum ope serum morbi-
ficum educitur & imminuitur, sicq; copiosior ejusdem
affluxus, ad partes affectas futurus, simul prohibetur.

XV.

Indicationi secundæ cumprimis subserviunt diapho-
retica, e.g. absorbentia & invertentia, videlicet Bezoar-
dicum Solare, Martiale, Joviale, Minerale, Antimonium
diaphoreticum, C. C. absqve igne præparatum, Regulus
antimonii medicinalis, Terra sigillata, Unicornu fos-
sile, Ebur absq; igne præparatum, deinde sambucina &
opiata, e.g. Rob. Sambuc. Aq. Sambuc. Theriaca, Mithri-
datum, Electuarium diascordium Fracastorii &c. & si se-
rum biliosum magis fuerit viscidum, maximopere è re
esse poterit sequens decoctum lignorum:

℞. *Rasur. lign. sanct. ʒj.*
juniperi.

Rad. Enul.

Chin.

Sarsaparill.

Scorzoner.

Gramin. ā ʒß.

M. & infunde per noctem in aquæ fontanæ ℥iiij. dein
coq. l. a. ad quartæ partis consumptionem, sub finem ad-
jiciendo

Rasur lign. sassifr. ʒiiij.

femin. fœnicul. ʒiß.

passular. minor. ʒvj.

cinamom. opt. ʒj.

Colaturæ clarificatæ adde

Syr. de fumar. ʒiß.

☞ ⊖ *ci succinat. ʒj.

Misce.

Clarissimus Johannes Munnicks in Praxi Chirurgica lib. 1. c. 19.
decoctum sequens descripsit, diaphoreticum, & alvum
apertam servans.

℞. Rasur. lign. Quajac. ℥ iij.
sassafr. 3vj.

Rad. sarsaparill. ℥ iß.

macerentur per noctem calidè in aquæ puræ ℥ v. dein f.
a. coq. addendo

Rad. laphat. acut. rec. ℥ iij.

Herb. fumar. Mij.

chamæpit. Mj.

Pulp. colocynthid. 3j.

liquirit. ras. 3vj.

F. Colatur. ad ℥ iij.

XIV.

Nec minus è re foret Infusum herbæ Theæ cū rasur.
lign. sassafr. quotidie mane jejuno ventriculo sorbillando
epotum, aut Decoctum solius rad. Chin. & Sarsaparill.
cum passulis paratum, aut Serum lactis cum Conserv.
Rosar. palato suave factum. *Dn. D. Simon. Schulzius Mi-*
scellan. Natur. Curios. Decur. 1. Ann. III. Obser. V. se-
quens decoctum proficuum expertus est, sexies paratum,
& quotidie mane & à meridie horâ quarta ad 3ij. cum
syr. acetos. citr. 3ß. propinatum virgini, annos tredecim
natæ, subsecuto sudore, quæ Herpete miliari correpta,
per aliquot septimanas malè habuerat.

℞. Rad. Chin. pond. non lign. in taleol. sect.

sarsaparill. āā 3vj.

sassafr. 3iij.

santal. citr. 3ij.

Infund. per horas 18. in aq. fontan. cal. ℥ iß. tum l. art.
decoq. in M. B. sub fin. decoct. adde

Cinamom. el. ʒ iij.

Liquirit. ras. ʒ j.

Colaturam per residentiam optimè depuratam, serva pro usu.

XVII.

Quoad III. Indicationem, primò pro recrementiciis particulis biliosis acribus falsis & ad cuticulam jamdum protrusis, & inter eam, corpus reticulare, cutem & carnem proximè subjectam commorantibus, solvendis, proliciendis & temperandis, balneum sequens medelam dabit.

℞. *Rad. lapath. acut.*

scrophular. ā ʒ iij.

Herb. fumar.

Folior. lapp. major.

plantagin. ā Mj.

Flor. verbas.

melilot.

chamamel.

sambuc. ā Mj.

Sem. lin. ʒ iij.

♂ *viv.* ʒvj.

○ *crud.* ʒ iij.

M. Incisa dentur ad chartam S. Species zum Bad.

Vel ℞. *Folior. Hyssop.*

Salv.

Plantagin.

Veronic. ā Mj.

Flor. Verbas.

Hyperic.

Chamamel.

Sambuc. ā Mj.

Baccar. laur.

juniperi ā ʒij.

Calc. viv. ℥ß.

☞ *crud.* ʒviij.

⊖ *marin.* ʒiiij.

Incis. & contus. gross. mod. M. D. ad chart.

S. ut ante.

Johannes Hartmannus in Praxi Chymiatricâ cap. 273. herpetem miliarem, ut & verum, testatur mitigare aq. calc. vivæ, si calidè cum petiis applicetur, addit verò, eandem adhuc potentiùs operari, si alumen dulce vel sacchar. ḥ ni in ea fuerit solutum, qvòd si profundius malum serps-erit, & cutem exulceraverit, cremorem calcis vivæ ali-cui mundificanti admiscendum esse, sed & decoctum persicariæ, aut fol. rub. idæi ex aqua & vino Herpetes, præsertim tibiarum, non tantùm mundificare, sed et-iam ex toto sanare. Porrò nec minus mirificè prodesse solet pro abluendo herpete miliari seqvens:

℞. *Aq. pluvial.* ℥ij.

in qvib. dissolv.

⊖ *commun.* ʒß.

vitriol. alb. ʒij.

Misceantur ad usum.

Johannes Heurnius in notis ad cap. IV. lib. VII. pathol. Jo-hannis Fernel. facem vini inter duo lintea applicatam pro secreto commendavit. *Amatus Lusitanus* in simili morbo mixturam ex succi plantaginis & solan. ā ℥ß. acet. ro-fac. ʒij. panno lineo intinctam malo superposuit & sæ-pius innovavit, vid. *centur. 2. curat. 37.*, sed cùm malum perseveraret cataplasma seqvens parari jussit:

℞. *Plantagin.*

Rosar.

Solan.

Caud. equin. āā Mj.

facta fuit decoctio in aq. sufficiente qvantitate, postea instituta colatura, prædictas herbas in mortario dein contundi mandavit, quibus addidit farin. hord. lentium āā ziiij. vini granat. acid. ziiij. demumque cum prædicti decocti qvantitate, ad mediocrem spissitudinem sufficiente, cataplasma paravit, atque applicuit, exulceratis autem pustulis visis, ad unguent. de plumbo devenit.

XVIII.

Interea pro ardore molesto demulcendo folia tussilaginis recentia imposita conferunt, prodest etiam pulv. cretæ cum lacte mixtus quod & *m'p'c'v* mihi præcipuè laudavit, *Vir Præ-Nobilissimus. Amplissimus, Excellentissimus atq; Experientissimus DN. JOH. MAURICIUS HOFFMANNVS Junior, Philosophiæ & Med. Doctor, Chem. atq; Anatom. Profess. publ. celeberrimus, Academiaq; Leopoldo-Imperialis Naturæ Curiosorum Adjunctus, DN. Præceptor, Fautor atq; Studiorum meorum Patronus æviternum de venerandus, colendus*; sic etiam lapis scissilis deprædicatur; vel

℞. Unguent. alb. Rhas. 3j.

succi plantagin. 3ij.

⚱ crud. pulverisat. 3j.

M. f. Unguentum.

XIX.

Valescus de Taranta arcanum certissimum, à *Timæo* etiam confirmatum *Casuum Medicinal. lib. VI. cap. 10. p. 269.*, seqvens posteritati reliquit. ℞. Lanam succidam ovis vel mutonis, torrefac in cacabo super ignem, donec sit nigra & arsa, tunc pulverisetur & distemperetur cum aq. rosarum donec sit quasi encaustum, cum quo scribimus,

& de hoc encausto benè spisso cum plumâ circumliniatur formica, id est herpes, & fiat linitio hæc bis in die aut ter: nempe in diluculo, vesperi, & in principio noctis; & panno lineo contineatur non stringendo. Memoravit autem idem Valescus, se non vidisse Medicinam in isto casu magis expertam, & constare ratione, quia desiccat & stringit: in quot locis herpes incipit, in tot fieri oportere linitionem, quia ægram partem curat desiccando, & sanam defendit stipticando & roborando. Contra tamen testatur paulò ante allegatus *Schulzius*, puellam prædictam tredecim annorum hujus arcani usum perferre non potuisse, sed post inunctionem de summo dolore conquestram fuisse, ut ea propter ipse tale substituere maluerit linimentum:

℞. *Rad. lapath. major.*

enul. ā ʒj.

contusa coquantur in sufficiente quantitate aceti ad formam cataplasmatidis, trajectis per setaceum adde

⚄ *pulverisat. ʒiʒ.*

○ *pulveris. ʒʒ.*

Creta pulverisat. ʒij.

butyr. non salit.

unguent. rosat. Mes. ā ʒx.

cera alba parum.

M. f. linimentum.

XX.

De reliquo ut ulcuscula, in miliari superficialia, in exulcerato autem herpete altius penetrantia, consolidentur & sanentur, præcipuè conveniunt sequentia: Unguentum ex lithargirio aureo & oleo olivarum sine igne in mortario plumbeo longâ tritione mixtum, vel unguentum enulatum cum mercurio, vel unguentum

de minio , vel unguentum diapompholygos, vel un-
guent. alb. camphorat. vel si malum pertinacius fuerit.

℞. Aq. plantagin. ℥ss.
 ℥ii sublimat. 3j.
 ⊖ *cē 3i℥.
 ⊖ commun. 3ij.
 ○ 3j.

Bulliant in phiolâ vitrea ad consumptionem quartæ par-
tis, colatura pro ablutione adhibeatur, deinde impona-
tur seqvens ceratum *Hieronimi Fabricii ab Aquapendente*
descriptum de tumoribus lib. 1. cap. 20.

℞. Succī tabac. 3iij.
 ceræ citrin. noviss. 3ij.
 resin. pin. 3i℥.
 therebinth. 3j.

Ol. myrtin. q. s. ad formandum ceratum molle.

Quod si verò ulcuscula in altum nimis serpsierint , un-
guent. seqvens filamentis aridis inductum ulceratis par-
tibus admovendum, & appposito desuper cerato de cerussa,
ne decadat , conservandum substituit *Johannes Scultetus*
Arm. Chirurg. part. 2. Observ. 89.

℞. Cerat. citrin. 3ij.
 Ol. myrtin. 3vj.
 M. f. Unguentum.

Paulus Barbette in Chirurgia part. 2. lib. III. cap. VIII. in her-
pete pertinaci tale proposuit Unguentum.

℞. Lapid. prunell. 3j.
 Flor. ☿ 3℥.
 ⊖ hz 3℥.
 Ol. rapar. veter. q. s.
 M. f. Linimentum.

Jam verò ut Curatio hucusque proposita laudabilem
fortiatur eventum , Diætam sequentem ut observet æ-
ger necessarium erit : Nimirum is *primò* versetur in aëre
temperato frigido & humido , qvalis si naturâ haberi
neqveat , arte paretur , cubiculum gelida aqvâ , vitium
foliis & capreolis, salicum ramulis, rosis, violis , rubi ger-
minibus, & id genus aliis subinde aspergendo, ex consilio
*Eustachii Rudii de humani corporis affectibus externis lib. V.
cap. 16. secundò* ex cibariis lactuca, cucurbita, portulaca,
acetosa, oriza, ptisana hordeacea, & similia sangvinem re-
frigerantia assumantur, contra dulcia, acria, aromatica,
fumo indurata relinqvantur; pro potu concedatur aqua
hordeacea aut decoctum aliquod epiceraisticum; *tertiò*
qvies præ motu vehementiori admittatur; *quartò* vigi-
liæ immoderatæ coërceantur; *quintò* excernenda per al-
vum, urinam, sudorem, transpirationem insensilem, men-
ses , hæmorrhoides &c. promoveantur; *sextò* denique
animi pathemata immoderatum tum corporis tum animi
motum inferentia, & præsertim iracundia crebrior,
omni studio vitentur.

S. D. G.

E R R A T A potiora,
*quæ propter festinationem remanserunt , B. L. haud gravatim
ita corrigat.*

Pag. 1. in præfatione lin. 7. pro *dum* crescit, leg. *decrescit*. ibid. lin 3.
post accipi adde possunt, pag. 3. lin. 11. pro Zonæ, leg. Zonæ.
pag. 5. lin. 1. pro discrasia leg. dyscrasia. pag. 6. lin. 6. pro in æqua-
le, leg. inæquale. pag. eadem lin. 17. pro affluere, leg. effluere.
pag. 8. lin. 14. post colendus adde in Remoris ac Impedimentis
purgationis *Exercit. IV. Th. 35. pag. 94.*